

ΧΘΕΣ
ΟΥΛΟΣ
ΑΜΑΣ

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Ο ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΝ ΛΕΚΑΝΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1914—1918. — Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΓΑΛΛΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ. — ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΦΘΑΣΤΟΥ ΗΡΩΪΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ. — Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΡΠΙΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΘΩΡΗΚΤΟΥ «ΜΕΣΣΟΥΔΙΕ».

Αντίστοιχος Αρ.

13 Jan. 1936

ΕΝΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ Σ. ΩΣΜΠΟΡΝ

ἀποφιν.
ν ότι εἰμεθα δη-
έννοσον ἀπο-
μόνον τύπον
δ. ο τύπος
υπέστημεν ἐπὶ
Τσαλδάρη-Κον-
ῶμεν κυρίως τὴν
χόμενον τῆς δη-
τὸ περιεχόμενον
συνοψίζεται εἰς
πικῆς κυριαρχί-
ον ὁ βασιλεὺς
ν καὶ ἀμειώτων
ρχίαν, ἐφ' ὅσον
ιλεὺς ὅλων τῶν
πίζει τὰς συν-
τομικὰς ἐλευθε-
ΕΙΔΙΑ
N 5ην ΣΕΛΙΔΑ

ς εἰς ὅλην σε-
α τοῦ Διαδόχου
τῶν ὀλλιμενισμῶ-
λευρὰν τῶν θα-
ει τοῦ... Διαδόχου

(Ἡ ἀπειλὴ ἑνὸς νέου πολέμου
εἰς τὴν Εὐρώπῃν, ὁ ὁποῖος αὐτὴν
τὴν φορὰν μέλλει νὰ ἔχη ὡς κύ-
ριον θέατρον τὴν Μεσόγειον θά-
λασσαν, προσδίδει ἰδιαιτέραν ἐ-
πικαιρότητα εἰς τὴν ἱστορίαν αὐ-

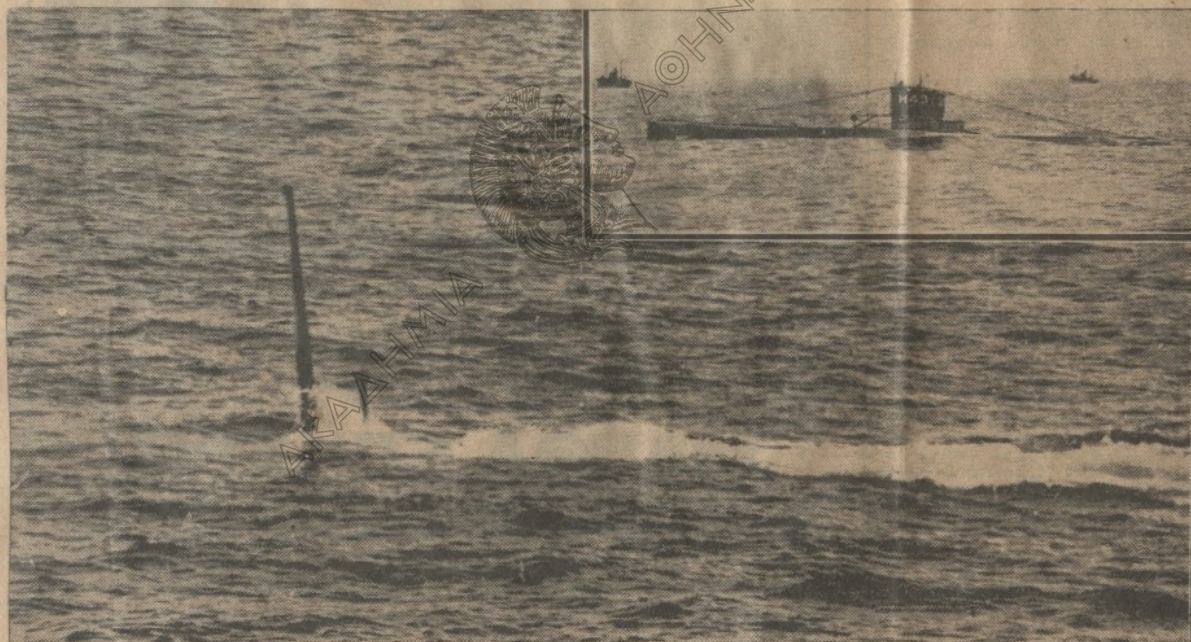
τὰ Στενὰ τῶν Δαρδανελῶν, τὸν
Δεκέμβριον τοῦ 1914).

2ον

Ὁ Χόλμπρουκ ἠκολούθησε τὴν
βορείαν ἀκτὴν, πού εἶνε σχετι-

συνόχθια τοποθετημένοι εἰς βά-
θη ποικίλονται ἀπὸ 5 ἕως 10 μέ-
τρων, διὰ νὰ ἀπαγορεύουν τὴν
διόδον εἰς τὰ σκάφη τῆς ἐπιφα-
νείας. Ἄν λοιπὸν τὸ πρόχειρον
σύστημα τῆς προφυλάξεως ἀπὸ

Εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς περίπου
μυλίου, ἀριστερὰ τοῦ, ἕνα μεγά-
λο σκάφος με δύο καπνοδόχους
ἐφαίνετο ἀκίνητον. Ἡ δύναμις
τοῦ θαλασσοῦ ρεύματος καθίστα
ἀδύνατον τὴν ἐπίθεσιν διὰ τορ-

Μία ὥραία φωτογραφία ὑποβρυχίου ἐν καταδύσει. Ἄνω δεξιᾷ ἐνῶ ἀρχίζει ἡ κατάδυσις

τὴν τοῦ ναυτικοῦ πολέμου τῆς Με-
σογείου κατὰ τὴν περίοδον 1914—
1918. Τὸ βιβλίον τοῦ Ἄγγλου
ἀντιναυάρχου Σ. Ὡσμπορν, τοῦ
ὁποῖου τὴν δημοσίευσιν ἀρχισα-
μεν ἀπὸ χθές, ἀποτελεῖ μίαν πλή-
ρη καὶ ζωντανὴν ἀναπαράστασιν
τῆς ἐπιβλητικῆς ἐκείνης ναυτικῆς
ἐποποιίας, πού περιλαμβάνει σε-
λίδας ἀφθαστοῦ ἡρωϊσμοῦ καὶ ἀ-
παραμύλλου αὐταπαρνήσεως. Τὸ
πρῶτον ἐπεισόδιον τῆς ἀφηγήσεως
ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόπειραν
τοῦ ἀγγλικοῦ ὑποβρυχίου Β. 11,
με κυβερνήτην τὸν ὑποπλοίαρχον
Χόλμπρουκ, ὅπως εἰσχωρήσῃ εἰς

κῶς ὑψηλότερα, ἐνῶ ἡ νοτιά εἶνε
χαμηλὴ καὶ ἀκάλυπτος. Ἐπῆλε
διαρκῶς εἰς βάθος 20 ἕως 25 μέ-
τρων με ταχύτητα 3 ἕως 4 κόμ-
βων. Κάθε τέταρτον τῆς ὥρας
ἀνεδύετο διὰ νὰ ρίξῃ δόλγυρα
μία ματιά με τὸ περισκόπιον.

Βεβαίως ὁ Χόλμπρουκ δὲν εἶ-
χε τὴν πρόθεσιν νὰ μείνῃ εἰς μι-
κρόν βάθος περισσότερο τοῦ δέ-
οντος, διότι ἡ μόνη του ἐλπίς νὰ
περάσῃ τὴν πενταπλὴν τρομερὰν
σειρὰν τῶν ναρκῶν, πού ἐπροστά-
τευαν τὰ στενὰ, ἦτο νὰ γλιστρή-
σῃ χαμηλότερα ἀπ' αὐτάς. Αἱ
ναρκὰς θὰ ἦσαν κατὰ πᾶσαν πι-

τὰς ναρκὰς, πού εἶχεν ἐφαρμοσθῇ
εἰς τὸ ὑποβρύχιον ἐλειτουργοῦσε
καλὰ, ὑπῆρχεν ἡ ἐλπίς, ὅτι τοῦτο
θὰ κατάρθωνε νὰ διαβῇ τὴν ἐπι-
κίνδυνον ζώνην, χωρὶς νὰ πάθῃ
τίποτε.

Εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ἐξημερῶν.
Τὸ ὑποβρύχιον ἐξακολουθοῦσεν
ἀπὸ τεσσάρων ἡδὴ ὥρῶν τὸν μο-
νότονον πλοῦν του καὶ εἰς τὰς 9
καὶ 40' ὁ Χόλμπρουκ ἔκρινε, ὅτι
θὰ εὕρισκετο ἤδη κοντὰ εἰς τὸ
πέρασμα τῶν Στενῶν. Ἀνεδύθη
μέχρις ὕψους παρατηρήσεως με-
τὸ περισκόπιον καὶ ἐβεβαίωθῃ, ὅ-
τι δὲν εἶχε γελασθῇ.

πύλλης ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν ἑκα-
τὸν, καὶ ὁ Χόλμπρουκ ἀπεφάσισε
νὰ πλησιάσῃ ὅσον τὸ δυνατόν πε-
ρισσότερον.

Τὸ ἀγκυροβολημένον πλοῖον ἔ-
φερε τὴν τουρκικὴν σημαίαν καὶ
δὲν ὑπῆρχε καμμία ἀμφιβολία,
ὅτι ἦτο πολεμικόν, φορτωμένο με
τηλεβόλα ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς
του.

Ἐπάνω στὸ ὑποβρύχιον ὅλοι
εὕρισκοντο εἰς τὰς θέσεις των, σι-
ωπηλοί, με εὐλογον συγκίνησιν.
Ὁ ἐχθρὸς, ὁ ὁποῖος ἀκόμη δὲν
εἶχεν ἀντιληφθῇ τίποτε, εὕρισκε
τὸ πολὺ κοντὰ, εὐκόλῃ λεία, αὐ-

Εἰς τὴν ἀκτὴν δὲν ἐφαίνετο οὐ-
τε ἓνα σημεῖον, πού θά ἤμποροῦ-
σε νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τοῦτο.

Εἰς κάποια ἀπόστασιν, τὸ
πληγὲν τουρκικὸν σκάφος ἐξε-
νούσε φωτιὰς ἀπὸ ὅλα τὰ κανόνια
του, ἐνῷ ἐπάλαμε μὲ τὸν θάνατον.
Ὁ Χόλμπρουκ συνεπέρανε ὀρθῶς,
ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὸν ὄρμον τοῦ
Σαρὴ Σιγκλάρ, τῆς νοτίας ἀ-
κτῆς.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ ρεῦμα τὸν
εἶχε παρασύρει πολὺ μακρότερα
ἀπὸ ὅσον ὑπέθετε καὶ ἡ κατεύ-
θυνσις, πού ἔδωσεν εἰς τὸ σκάφος
του, τὸν ἔρριχνεν ἀπλούστατα
πρὸς τὴν ξηράν.

Μία σφοδρὰ πρόσκρουσις τῆς
πρώρας συνεκλόνησεν ἐξαφνικὰ
τὸ ὑποβρύχιον. Τὸ Β. 11 εἶχε κά-
μει γνωριμίαν ἐξ ἐπαφῆς μὲ τὴν
ἀσιατικὴν γῆν!...

Ἐνα ὑποβρύχιον ὅμως μπορεῖ
νὰ κάμῃ κάποτε ἀτιμωρητὴ κατὶ
πού θά ἦτο ὀλέθριον εἰς ἓνα πλοῖ-
ον τῆς ἐπιφανείας. Ἄν, παρα-
δείγματος χάριν, ἐγγίσῃ τὸν βυ-
θόν, ἡμπορεῖ ἀπλούστατα νὰ ἀ-
νεβῇ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, χωρὶς
καμμία ἄλλην βλάβην, ἂν δὲν
πρόκειται περὶ πολὺ σκληρῶν
βράχων.

Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ εἰς
τὴν περίπτωσιν αὐτὴν καὶ ὁ Χόλ-
μπρουκ ἐκπληκτος καὶ ἀμφιβάλ-
λων τώρα ἂν ἡ πραγματικὴ του
θέσις ἦτο αὕτη, πού ἐνόμιζε, ἔ-
κρινεν, ὅτι εἶχεν ἐπιστῇ ἡ στιγμή
νὰ δοκιμάσῃ ὀλην τὴν ταχύτητα
τοῦ σκάφους του. Ἀντελήφθη, ὅτι
τὸ ρεῦμα τὸν εἶχε παρασύρει μέ-
χρι τῆς ζώνης τοῦ ἀμυώδους
στρώματος, πού ἐπλαισίωνε τὴν
νοτίαν πλευρὰν τοῦ ὄρμου καὶ
συνεπαίρανε, ὅτι ὁ καλύτερος
τρόπος διὰ νὰ σωθῇ θά ἦτο νὰ
συνεχίσῃ τὸν πλοῦν του πρὸς τὴν
ἰδίαν κατεύθυνσιν, διὰ νὰ ξανα-
βρῇ τὰ βαθεῖα νερά.

Διέταξε «πρὸς ὅλοταχῶς»,
κανονίζων ταυτοχρόνως τὸ σκά-
φος του διὰ μικρότερον βάθος.
Τὸ ὑποβρύχιον ἐφάνη ὑπακούον
καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο θά ἐπανεύ-
ρισκεν ἀσφαλῶς τὰ βαθεῖα νερά.
Ἐξαφνὰ ἓνα δεύτερον τράντα-
γμα, σφοδρότερον τοῦ πρώτου,
τὸ ἐξέτιναξε πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν
τῆς θαλάσσης!

Ὁ ἐχθρὸς δὲν ἀργήσῃ νὰ ἐπω-
φεληθῇ τῆς εὐκαιρίας καὶ ἀπὸ
τὰ γειτονικὰ φρούρια τῆς ἀκτῆς
ἤρριψε σφοδρὸν πῦρ. Στῆλαι νε-
ρῶν καὶ ἀφροὺ ὑψώθησαν γύρω
ἀπὸ τὸ ὑποβρύχιον, καλύπτουσαι
τὰ πάντα. Ἐφάνη μία μόνη ἀπὸ
τὰς ὀρίδας αὐτάς νὰ ἐγγίσῃ τὸ
ὑποβρύχιον, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν
πλήρη καταστροφὴν του. Κανείς
δὲν τὸ ἤξευρε αὐτὸ καλύτερον ἀ-
πὸ τὸν κυβερνήτην του, ὁ ὁποῖος
ἀπὸ τὸ παρατηρητήριόν του πα-
ρηκολοῦθει τὰ γύρω του συμ-
βαίνοντα. Οἱ συσσωρευταὶ πα-
ρεῖχον ὀλην τὸν τῆντασιν, αἱ
ἐλικες ἀνετάρασαν τὰ νερά, ἀλ-
λὰ τὸ μικρὸ σκάφος ἐπροχωροῦ-
σεν ἀργά, ὅπως τὸ ἐμαρτυροῦ-
σαν αἱ μικροπρόσκρουσεις, οἱ τι-
ναγμοί, οἱ τριγμοί, πού συνώ-
δευαν τὰς ἐπαφάς του μὲ τὸν ρη-
χόν βυθόν.

(Ἀδριον ἢ συνέχεια)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

λὰ μίαν τορπίλῃ ἡμπορεῖ πάντο-
τε νὰ ἀστοχήσῃ ἢ νὰ ἐκσφενδονι-
σθῇ ἀπὸ πάρα πολὺ κοντά. Εἰς
τὴν περίπτωσιν αὐτὴν βυθίζεται
καὶ περνᾷ κάτω ἀπὸ τὸν στόχον
τῆς, προτοῦ πάρῃ τὸ κανονικὸν
βάθος τῆς πορείας τῆς.

Τέλος ὁ Χόλμπρουκ, ὅταν ἀν-
τελήφθη, ὅτι δὲν εἶχε πλέον τὸ
θαλάσσιον ρεῦμα ἐναντίον του, ἔ-
κρινεν, ὅτι εἶχε φθάσει ἡ κατάλ-
ηλος στιγμή. Καὶ ἀντήχησε τότε
ἡ μοιραία διαταγή:

— Ἐτοιμοὶ! Πῦρ!
Μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν ἐκεῖ-
νον κρότον, πού μοιάζει σάν
φτέρνισμα ἢ βήχας, ἡ τορπίλῃ
ἐξετοξεύθη ἀπὸ τὸν σωλήνα τῆς
καὶ ὁ Χόλμπρουκ μὲ τὸ μάτι του
εἰς τὸ περισκόπιον τὴν παρακο-
λουθοῦσε εἰς τὴν γοργὴν πορείαν
τῆς πρὸς τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον, ἀ-
πὸ τὴν λεπτὴν γραμμὴν τοῦ ἀ-
φροῦ, πού ἄφηνε πίσω τῆς.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγα δευτερόλε-
πτα ἓνας τρομακτικὸς πάταγος
συνετάραιε τὴν θαλάσσαν καὶ ὁ-
λοὶ οἱ ἄνδρες τοῦ ὑποβρυχίου ἐ-
κατάλαβαν, ὅτι ἡ τορπίλῃ εἶχεν
ἐπιτύχει τὸ στόχου τῆς.

Ἐνα πυκνὸν σύννεφο καπνοῦ
περιέβαλλε τὸ ἐχθρικὸν σκάφος.
Καθὼς ὁ Χόλμπρουκ τὸ ἐκύτταζε
μὲ τὸ περισκόπιον, τὰ τηλεβόλα
του ἐτέθησαν εἰς λειτουργίαν καὶ
τὰ νερά, ὀλόγυρα ἀπὸ τὸ ὑπο-
βρύχιον ἐγένετο ἀπὸ θαλάσσια
τα ὀβίδων. Ὡστε τὸν ἀνταρ-
τῆ! Τὰ ἄλλα δὲν εἶχαν ἀντικρίαν.
Τὸ ἐχθρικὸν σκάφος ἀπὸ καπνὸν
καὶ μίαν τορπίλῃ θά νὰ ἀσφα-
λῶς ἀρκετῇ. Ἐπρεπε ἀπὸ τὴν
πᾶσιν περιπτώσεσιν νὰ βεβαιώθουν
περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ἂν εἴ-
μεταξὺ δὲ τὸ καλύτερον ἦτο νὰ
ἀλλάξουν θέαν.

Ὁ Χόλμπρουκ διέταξεν «ὀλο-
ταχῶς καλύτερον» καὶ ἐκατέβασε
τὸ περισκόπιον. Ἐπειτα ἀπὸ με-
ρικὰ λεπτά τὸ ἔβγαλε πάλιν εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν. Τὸ ἐχθρικὸν πο-
λικὸν ἐφαίνετο βυθιζόμενον
πρὸς τὴν πρύμνην. Ὡστε ἡ μίαν
τορπίλῃ εἶχε φθάσει...

Τὴν στιγμὴν ὅμως ἐκέλην ὁ
πηδاليούχος ἀνήγειλεν, ὅτι ἡ
πύξις τοῦ ὑποβρυχίου εἶχε παύ-
σει λειτουργοῦσα. Προφανῶς τὸ
τράνταγμα τῆς ἐκρήξεως τῆς τορ-
πίλλης, τὴν εἶχεν ἐξαρθρώσει, εἰς
τρόπον, ὥστε νὰ εἴνε πλέον ἀδύ-
νατος ἡ χρησιμοποίησις. Ὁ κυ-
βερνήτης, καταρῶμενος τὴν ἀτυ-
χίαν αὐτὴν, πού ἤρχετο εἰς τὴν
κρίσιμωτέραν στιγμὴν, προσπα-
θῆσε νὰ μορφώσῃ μίαν ἰδέαν περὶ
τῆς θέσεώς του μὲ τὸ περισκόπι-
ον διὰ νὰ δώσῃ τὴν ὀρθὴν κατεύ-
θυνσιν.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΜΑ

MANITZO τῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου συνθέτου τῆς
Ε. ΣΟΝΑΜΠΟΥΛΑ κτλ.

Ἡ ἀποθέωσις τῆς μοναδικῆς πρωταγωνι-
στρίας τῶν μουσικῶν μεγαλοφυϊμάτων

ΕΓΚΕΡΟ

Μουσικὴ προσαρμογὴ: ΣΜΙΘ ΓΚΕΝΤΝΕΡ.

Χρῆται: ΦΡΑΝΤΣ ΠΛΑΝΕΡ. Οἱ περίφημοι δημι-
ουργοὶ: ΣΥΜΠΡΑΤΤΟΥΝ: Ἡ Συμφωνικὴ Ὀρ-
κστῆς. Ἡ περίφημος ἐκ 400 προσώπων μικτὴ ΧΟ-
ρωστῆς.

Ὁπερας ΝΟΡΜΑ ΚΑΙ ΠΟΥΡΙΤΑΝΟΙ ἐλήφθη-
σαν ἀπὸ τοῦ Μιλάνου. Ὅλες οἱ μουσικῆς ἰδιο-
κτησίαι: ΝΙ — ΜΕΡΚΑΝΤΑΝΤΕ κτλ. ἐπὶ τῆς ὁθόνης.

ΜΙΑ ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ. Ἐπὶ πλέον ΦΟΞ ΜΟΥΒΙΤΟΝ ΝΙΟΥΣ
μὲ ὅλα τὰ τελευταῖα παγκόσμια γεγονότα. ΣΗΜΕΡΟΝ

ΑΤΤΙΚΟΝ

ΣΗΜ. Διαρκὴ, προσκλήσεις, ἀτέλεια (πλὴν τῶν δημοσιογραφικῶν δὲν ἰσχύουν).

2-4 Τιμαὶ ἡλαττωμέναι δρ. 10-15